

UAB „ALKESTA“ ŪKINĖ VEIKLA – ASFALTBETONIO GAMYBINĖS BAZĖS REKONSTRAVIMAS MARIJAMPOLĖJE, VASAROS G. 14, POVEIKIO VISUOMENĖS SVEIKATAI VERTINIMAS (PVSU)

Santrauka

Objekto pavadinimas: UAB „Alkesta“ asfalto gamybinė bazė Marijampolėje, Vasaros g. 14.

Ūkinės veiklos organizatorius: UAB „Alkesta“ registracijos adresas: Naujoji g. 118, LT-62175, Alytus Tel. (8 315) 77755, faksas (8 315) 77 265, el.p. info@alkesta.lt;

Ūkinės veiklos PVSU ataskaitos rengėjas: UAB „Kelprojektas“, registracijos adresas: I. Kanto g. 25, LT-44296 Kaunas, Telefonas, faksas: (8 37) 205419, (8 37) 205227, el.p. zibute.chmieliauskiene@kelprojektas.lt

Ūkinės veiklos pavadinimas: Asfaltbetonio gamyba.

Planuojama ūkinė veikla: Asfalto gamybinės bazės Marijampolėje, Vasaros g.14, rekonstravimas - naujos asfalto gamybos linijos Concept „TBA 3000 C“ pastatymas, vietoje demontuojamos gamybos linijos „Teltomat 100“.

Atliekamo poveikio visuomenės sveikatai vertinimo tikslas - nustatyti ūkinės veiklos SAZ ribas pagal ūkinę veiklą, taupant žemės naudmenų išteklius.

Uždaviniai: įvertinti efektus dėl ūkinės veiklos poveikio visuomenės sveikatai darančių veiksnių; nustatyti ūkinės veiklos fizinę taršą, numatyti apsaugos priemonės fizinės taršos mažinimui; tikslinti įmonės SAZ ribas remiantis poveikio visuomenės sveikatai vertinimu.

Remiantis Planuojamos ūkinės veiklos (PŪV) poveikio aplinkai vertinimo (PAV) įstatymo nuostatomis poveikio aplinkai vertinimas ir atrankos išvada neprivalomi, nes nepatenka į PAV įstatymo 1 ir 2 prieduose nurodytą planuojamos ūkinės veiklos rūšių sąrašą. Aplinkos apsaugos agentūros poveikio aplinkai vertinimo departamentas 2017-03-07 išdavė raštą Nr. (28.4)- A4-2415 „Dėl poveikio aplinkai vertinimo procedūrų atlikimo būtinumo“, kuriame nurodoma, kad PAV procedūrų atlikti nereikia. Pagal ekonominės veiklos rūšių klasifikatorių (EVRK), ekonominės veiklos rūšies kodas, - asfaltbetonio gamyba- 26.63.10 (EVRK 1.1 red. klasė), prekinio betono mišinio gamyba -23.63 (EVRK 2 red. klasė).

Įmonė vykdo asfaltbetonio gamybą dviejuose gamybos linijose. Gamybos apimtis yra 130 000 t/metus. Planuojama vieną asfaltbetonio gamybos liniją „Teltomat 100“ pakeisti į naują modernią gamybos liniją Concept „TBA 3000 C“ kurios galingumas 220 t/val. Numatyta pagrindinė asfalto gamybos linija yra Concept „TBA 3000 C“. Kita gamybos linija „Teltomat 160“ yra atsarginė. Gamybos linijos kartu nedirbs. Asfalto gamybos technologinis procesas bus organizuojamas taip, kad maišytuvus „Teltomat 160“ dirbs numatytais darbo dienomis, sugedus ar vykdant projektuojamo maišytuvo Concept „TBA 3000 C“ techninę apžiūrą, pilnai sustabdžius asfalto maišytuvą Concept „TBA 3000 C“.

UAB „Alkesta“ asfaltbetonio bazės gamybos apimtis nesikeičia iki 130 000 t per metus, gaminant 200-220 t asfaltbetonio per valandą, išmetamų teršalų kiekis į aplinkos orą nepadidės. Žaliavų ir produkcijos kiekis nesikeičia. Darbo dienų skaičius metuose 120d.d., sezonas prasideda nuo kovo 15 d. ir trunka 6 mėn. šiltuoju metų laiku. Pamainų kiekis paroje –1.

Ūkinės veiklos sąlygojama fizinė tarša: 1) Oro tarša 2) Kvapai aplinkos ore; 3) Įrenginių keliamas triukšmas.

Numatoma mažesnė planuojamos ūkinės veiklos sąlygojama fizinė tarša: 1) Oro tarša bus mažesnė, dėl bitumo katilų šildymo elektra, atsisakius dujinio šildymo; 2) Nauja maišyklė bus sandari ir neturės neorganizuoto pobūdžio taršos (kuri atsiranda susidėvėjus maišyklių įrenginių dalims, atsiradus

nesandarumams); 3)Projektuojami atitvarai inertinių medžiagų atskyrimui sulaukys dulkių išsiskyrimą medžiagų krovimo metu; 4) Prognozuojamas trumpesnis kvapų išsiskyrimo triukšmo ekspozicijos laikas, dėl trumpesnio asfalto gamybos laiko esant naujos maišyklės dideliame pajėgumui. **Pastaba.** Atskiru projektu numatyta įgyvendinti triukšmo lygį sumažinančią triukšmo užtvarą (h=7 m), ant numatomų įrengti atitvarų.

UAB „Alkesta“ asfalto gamybinės bazės Marijampolėje, Vasaros g. 14, oro taršos šaltiniai, po rekonstrukcijos 2017 m.: Asfaltbetonio maišytuvo Nr.1 “TBA 3000 C” išmetimo dujų kamina (001), asfaltbetonio maišytuvas Nr.2 “Teltomat160” išmetimo dujų kamina (002), bitumo pašildymo įrenginys Nr.2 degiklis (004), mineralinių miltelių silosas Nr.1 (007), mineralinių miltelių silosas Nr.2 (008), bitumo tiekimas Nr.1 (009), bitumo tiekimas Nr. 2 (010), maišytuvo “TBA 3000 C” Nr.1 bitumo talpyklos (011), maišytuvo “Teltomat 160” Nr.2 bitumo talpyklos, betono maišyklė (013), inertinių medžiagų iškrovimas (601), inertinių medžiagų iškrovimas (602), suvirinimo darbai (603).

Asfaltbetonio maišyklės Concept „TBA 3000 C“ gamybinės linijos įrenginiai keliantys triukšmą: pirminio dozavimo sijojimo įrenginys, džiovinimo būgnas su degiklio ventiliatoriumi viduje būgno, išmetamųjų dujų ventiliatorius į kamina, inertinių medžiagų padavimo elevatorius, maišymo sijojimo bokštas, frontalinis autokrautovas Hitachi, krovimo mašina, betono maišyklė.

Technologinio proceso metu, dirbant naujai gamybos linijai Concept „TBA 3000 C“ išsiskyrusios kietosios dalelės patenka į valymo įrenginius, kurių efektyvumas yra 99,99 %, praktiškai į aplinką dulkės nepateks. Po mechanizmais, kur tikėtina galimai didžiausia tarša teritorija yra išbetonuota paviršinės nuotekos patenka į lietaus kanalizaciją ir į paviršinių nuotekų valymo įrenginį.

Projektuojamos asfaltbetonio gamyklos rekonstrukcijos teritorija ribojasi su Vasaros g. (B2 kategorija) yra komercinės ir pramonės ir sandėliavimo įmonių statybos teritorijoje, vadovaujantis Teritorijų planavimo prioritetais pagal Marijampolės miesto teritorijos planą, patvirtintą Marijampolės savivaldybės tarybos 2012 m. rugpjūčio 27 d. sprendimu Nr. 1-605. Žemės sklypo kadastro numeris ir vietovės pavadinimas: -1801/0003:16 Marijampolės m. k.v. Sklypas yra suformuotas, atlikti kadastriniai matavimai. Žemės sklypo savininkas – Lietuvos Respublika, a.k. 111105555. Sudaryta valstybinės žemės nuomos sutartis Nr. N18/2004-60, sklypo plotas - 4,824 ha. Įvažiavimo kelias į vykdomos ūkinės veiklos teritoriją yra iš Vasaros g. Planuojamos teritorijos gretimybės pasižymi įvairiu užstatymu, nagrinėjama teritorija šiaurinėje pusėje ribojasi su neužstatyta teritorija, pietrytinėje pusėje – su Vasaros g., rytinėje pusėje – su VĮ „Marijampolės regiono keliai“, pietvakarinėje pusėje – su pravažiavimo keliu ir UAB „Marijampolės švara“. Vykdomos ir planuojamos ūkinės veiklos sklypas ribojasi su kitos paskirties žeme - komercinės paskiries objekto teritorija, pramonės ir sandėliavimo objektų teritorijos. Toliau nuo gamybinės bazės žemės sklypo ribų yra ir gyvenamasis užstatymas (sodybinis).

Artimiausi gyvenamieji namai: 300m atstumu nuo įmonės taršos šaltinių yra 2 gyvenamieji pastatai. Artimiausia gyvenamoji aplinka yra parodyta Situacijos plane, adresu: Sporto g. 17 (165 m), Sporto g. 19 (194 m).

Sveikatai darančių įtaką veiksnių apibūdinimas. Vykdoma ūkinė veikla gali įtakoti fizinius, socialinius ir psichologinius aplinkos veiksnius. Fiziniai aplinkos veiksniai – oro, kvapų, pakitęs triukšmo lygis, įvertinti kiekybiškai. Fizinių aplinkos veiksnių ir socialinių ekonominių ir psichologinių veiksnių poveikis gyvenimo kokybei įvertinti atlikus anketinę gyventojų apklausą. Fizinių aplinkos veiksnių kiekybinio vertinimo rezultatai:

- 1) Apskaičiavus įmonės ūkinės veiklos teršalų kietųjų dalelių koncentracijų pasiskirstymą poveikio teritorijoje aplinkos ore prie įmonės žemės sklypo ribos ir gyvenamųjų pastatų aplinkoje nustatyta, kad šios apskaičiuotos koncentracijos neviršija ribinių verčių.

- 2) Atlikus skleidžiamo kvapo vertinimą, nustatyta, kad UAB „Alkesta“ Marijampolės filialo PŪV skleidžiamo kvapo koncentracijos aplinkos ore neviršija HN 121:2010 reglamentuojamos didžiausios leidžiama kvapo koncentracijos ribinė vertės (8 OUE/m³) ties PŪV žemės sklypo riba ir toliau esančių gyvenamųjų pastatų bei žemės sklypuose ne didesniu kaip 40 m atstumu nuo gyvenamojo namo pastatų aplinkos ore (HN 121:2010 1 punktas).
- 3) Technologinio proceso metu poveikis — vandens tarša nenumatoma. Po mechanizmais, kur tikėtina galimai didžiausia tarša yra įrengta betoninė danga. Susidariusios paviršinės nuotekos yra valomos nuotekų valymo įrenginyje.
- 4) Atlikus triukšmo lygio skaičiavimus, nustatyta, kad PŪV keliamas triukšmas neviršys triukšmo ribinių dydžių artimiausių gyvenamųjų pastatų aplinkoje tiek nuo stacionarių triukšmo šaltinių, tiek ir nuo transporto triukšmo šaltinių. Už PŪV sklypo ribų triukšmo lygis nuo stacionarių triukšmo šaltinių neviršys 55 dBA, o už PŪV sklypo ribų triukšmo lygis nuo transporto triukšmo šaltinių neviršys 65 dBA, įvertinus tai kad skaičiuojant triukšmą, įvertintos esamos 6 m aukščio betoninės sienos šiaurės rytinėje sklypo dalyje ir atskiru projektu planuojamos pastatyti 7 m aukščio triukšmo užtvaros palei sklypo šiaurės vakarinę dalį su 4 m aukščio pertvaromis tarp žaliavų kauburių.

Priemonės fizinės taršos mažinimui: 1) Privalomas inertinių medžiagų drėkinimas iškrovimo metu iš transporto. 2) Privaloma atskiru projektu suprojektuoti ir pastatyti 7 m aukščio sienos palei sklypo šiaurės vakarinę dalį su 4 m aukščio pertvaromis tarp žaliavų kauburių. 3) Privaloma laikytis technologinio režimo, gamybos linijoms dirbti kartu draudžiama.

Visuomenės sveikatos būklė. Apklaustų respondentų amžiaus grupę tiriamoje vietovėje sudaro respondentai nuo 38-84 metų amžiaus (skyrius „Rezultatai ir jų aptarimas“). Atliekant poveikio visuomenės sveikatai vertinimą, rizikos grupės nenustatytos.

Įmonės sanitarinės zonos ribų tikslinimas buvo atliekamas vadovaujantis teisės aktais. Ūkinės veiklos sanitarinė apsaugos zona yra 300 m, kai neatliekamas poveikio visuomenės sveikatai vertinimas. Vadovaujantis Lietuvos Respublikos visuomenės sveikatos priežiūros 2002 m. gegužės 16 d. įstatymu Nr. IX-886, 24 straipsnio 2 punktu - planuojamos ūkinės veiklos poveikio visuomenės sveikatai vertinimo ar planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo procesų metu, įvertinus konkrečios ūkinės veiklos galimą poveikį visuomenės sveikatai, Vyriausybės patvirtinti sanitarinės apsaugos zonos ribų dydžiai gali būti sumažinti.

SAZ ribų dydis pagrindžiamas poveikio visuomenės sveikatai vertinimo ataskaitoje pateiktais duomenimis: 1) Fizinės taršos apskaičiavimo ir vertinimo rezultatais; 2) Atliktais kvapų tyrimais aplinkoje (faktiniai ūkinės veiklos fizinės taršos duomenys); 3) Gyventojų anketinės apklausos analize.

Panaudoti kiekybiniai ir kokybiniai poveikio vertinimo metodai. Taikyti metodai: 1) Informacijos surinkimas ir duomenų apdorojimas (pateikė ūkinės veiklos organizatorius); 2) Apskaičiuotos fizinės taršos analizė ir palyginimas su leistiniais lygiais. 3) Tyrimo metu gautos aplinkos taršos analizė ir palyginimas su leistiniais lygiais; 4) Sveikatai darančių įtaką veiksnių (socialinių ekonominių, gyvenamosios, psichologinių) poveikio visuomenės sveikatai kokybinis vertinimas; 5) Nustatyti esamą visuomenės sveikatos būklę;

PVSV išvados: 1) Gyvenamojoje aplinkoje, bei komercinės paskirties sklypuose, ties įmonės ūkinės veiklos žemės sklypo riba, vykdamas įmonėje ūkinę veiklą, išsiskiriančių kietųjų dalelių koncentracija aplinkos ore neviršija ribinės vertės, todėl SAZ ribos gali būti sumažinamos iki įmonės sklypo ribos. 2) PŪV skleidžiamo kvapo koncentracijos aplinkos ore neviršija HN 121:2010 reglamentuojamos didžiausios leidžiama kvapo koncentracijos ribinė vertės (8 OUE/m³) ties PŪV žemės sklypo riba ir toliau esančių gyvenamųjų pastatų bei žemės sklypuose ne didesniu kaip 40 m atstumu nuo gyvenamojo namo pastatų aplinkos ore. 3) Ūkinės veiklos Triukšmo lygis neviršija higienos normos

HN 33:2011 reikalavimų prie įmonės vykdomos veiklos sklypo ribos ir gyvenamojoje aplinkoje. SAZ ribos gali būti sumažinamos iki įmonės žemės sklypo ribos. 100 % respondentų nurodo, kad aplinka yra ne triukšminga, UAB „Alkesta“ gamybinėje bazėje įrenginių keliamu triukšmu ūkinės veiklos metu, jie nesiskundžia. 4) Nustatyta, kad 100 % respondentų nejaučia susierzinimo ir neturi nusiskundimų dėl įmonės ūkinės veiklos keliamo triukšmo. Sveikatos efektai dėl įmonės veiklos poveikio nėra nustatyti. 5) 70 % respondentų nurodė, kad oro užterštumas gyvenamoje aplinkoje yra vidutinis, kvapų gyvenamosios aplinkos ore nejaučia. 6) 100 % respondentų nejaučia įmonės vykdomos ūkinės veiklos poveikio aplinkai ir sveikatai. 7) Visi Respondentai gyvenantys iki 500 m atstumu nuo įmonės ūkinės veiklos, neprieštarauja įmonės SAZ sumažinimui iki įmonės žemės sklypo ribų. Poveikio visuomenės sveikatai vertinimo rezultatai nenumato galimo neigiamo poveikio visuomenės sveikatai, todėl kompensacinės priemonės nenumatomos.

Siūlomos objekto ūkinės veiklos SAZ ribos sutampa su ūkinei veiklai naudojamu žemės sklypo (kadastro numeris ir vietovės pavadinimas: -1801/0003:16 Marijampolės m. k.v.) ribomis. Ūkinei veiklai naudojamu Žemės sklypo plotas sutampa su sanitarinės zonos plotu, 4,824 ha.